

Rezolucja Europejskiego Komitetu Regionów – Skutki planowanego wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej dla władz lokalnych i regionalnych

(2017/C 272/03)

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR)

— uwzględniając wynik referendum, które odbyło się w Zjednoczonym Królestwie dnia 23 czerwca 2016 r.,

1. Przypomina, że Unia Europejska (UE) jest największym politycznym osiągnięciem w historii, gwarantuje swoim obywatelom pokój, demokrację i dobrobyt swych obywateli i pozostaje najlepszym narzędziem jej państw członkowskich, aby stawić czoła nowym wyzwaniom; naszym priorytetem powinno być wzmocnienie jej jedności i promowanie jej interesów.
2. Przypomina, że umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej musi być w pełni zgodna z Traktatami UE i z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, i wzywa pozostałe państwa członkowskie i instytucje UE do potraktowania wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii jako okazji do zbudowania sprawiedliwszej i lepszej UE, bardziej sprzyjającej włączeniu społecznemu i opartej na promowaniu wielopoziomowego sprawowania rządów między szczeblom europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.
3. Zauważa, że UE będzie musiała współpracować z rządem Zjednoczonego Królestwa, jego zdecentralizowanymi organami administracji i lokalnymi władzami wykonawczymi w celu określenia wzajemnie korzystnych form współpracy, biorąc pod uwagę istniejące przykłady udanych przedsięwzięć.
4. Podkreśla, że władze lokalne i regionalne mogą przyczynić się do produktywnej i zrównoważonej przyszłej współpracy między Zjednoczonym Królestwem a UE.
5. Jako unijne zgromadzenie przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych, Komitet ma zamiar odegrać aktywną rolę w procesie negocjacji i uwzględnić przewidywane konsekwencje wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE w całej swej działalności politycznej. W związku z tym będzie prowadził aktywny dialog z samorządami lokalnymi i regionalnymi, których ten proces najbardziej dotyczy, tak aby unijny negocjator dysponował całościowym obrazem rozwoju sytuacji na poziomie lokalnym i regionalnym.
6. Wzywa do jak najszybszego osiągnięcia porozumienia w sprawie zasad uporządkowanego wyjścia Zjednoczonego Królestwa z Unii, ponieważ da to obywatelom, władzom lokalnym i regionalnym oraz przedsiębiorstwom należne im poczucie pewności, a tym samym będzie warunkiem wstępnym ułożenia przyszłych stosunków między UE a Zjednoczonym Królestwem. Zauważa jednak, że art. 50 TUE nie uniemożliwia państwu członkowskiemu wycofania powiadomienia o swoim zamiarze wystąpienia z UE, pod warunkiem, że jego zamiary mają rzeczywiste podstawy, a nie są wybiegiem proceduralnym mającym na celu ponowne otwarcie dwuletniego okresu lub kartą przetargową, by uzyskać ustępstwa.
7. Zauważa, że formalne powiadomienie powołujące się na art. 50 oraz związane z tym rozpoczęcie dwuletniego okresu ma nastąpić dnia 29 marca 2017 r. Podkreśla w tym kontekście, że wyniki złożonych negocjacji dotyczących zarówno wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE, jak i jego przyszłych stosunków z Unią Europejską powinny, zanim zaczną obowiązywać, podlegać odpowiedniej formie demokratycznego zatwierdzenia.
8. Uważa, że przyszłe stosunki między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem powinny być oparte na równowadze praw i obowiązków, równych warunkach działania oraz na skutecznych mechanizmach egzekwowania prawa i nie powinny przyczyniać się do demontażu wspólnego rynku i czterech swobód przepływu.
9. Podkreśla, że nie można osiągnąć porozumienia między UE a państwem spoza UE, które byłoby lepsze niż członkostwo w UE.
10. Wzywa strony, które będą negocjować umowę o wystąpieniu, do priorytetowego traktowania konkretnych działań na rzecz ochrony praw nabytych przez obywateli UE mieszkających w Zjednoczonym Królestwie, jak również obywateli Zjednoczonego Królestwa, którzy niedyskryminacji.
11. Podkreśla, że należy znaleźć odpowiednie rozwiązanie w odniesieniu do przyszłych stosunków między Zjednoczonym Królestwem a UE, by nie ucierpiały więzi społeczne, ekonomiczne, kulturalne i polityczne wynikające z kontaktów transgranicznych.

12. Podkreśla, że programy współpracy terytorialnej powinny pozostać otwarte po roku 2020 dla wszystkich brytyjskich władz regionalnych i lokalnych. Podkreśla, że europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej (EUWT) może być użytecznym instrumentem w tym zakresie.
13. Uważa, że na szczególną uwagę zasługuje współpraca pomiędzy władzami lokalnymi i regionalnymi w obszarze Morza Irlandzkiego, kanału La Manche i Morza Północnego.
14. Opowiada się za praktycznym rozwiązaniem, które uwzględni wyjątkową sytuację na granicy lądowej między Irlandią a Irlandią Północną. Podkreśla, że UE od ponad 25 lat odgrywa główną rolę w zakresie współpracy transgranicznej, zwłaszcza między władzami lokalnymi w Irlandii i w Irlandii Północnej, w szczególności za pośrednictwem programów PEACE i INTERREG. Wzywa Zgromadzenie Irlandii Północnej oraz lokalne władze wykonawcze po obu stronach granicy do dalszej współpracy w celu zapewnienia pokoju i dobrobytu.
15. Wyraża ponadto pragnienie, by region Andaluzja, a zwłaszcza pracownicy z okręgu Campo de Gibraltar, nie zostali poszkodowani w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej, mając na uwadze silne współzależności społeczne i gospodarcze na tym obszarze.
16. Oczekuje, że wszystkie zobowiązania prawne podjęte przez Zjednoczone Królestwo jako państwo członkowskie staną się częścią jednego porozumienia finansowego opartego na obliczeniach wykonanych na podstawie oficjalnej rachunkowości UE i zawartego w ramach umowy o wystąpieniu. W tym kontekście apeluje o dokonanie w każdym obszarze polityki oceny wpływu wystąpienia Zjednoczonego Królestwa na regiony i władze lokalne pozostałych państw członkowskich UE.
17. Zauważa, że wyjście Zjednoczonego Królestwa z UE będzie miało wpływ na budżet UE w kontekście kolejnych wieloletnich ram finansowych i proponuje, by ta zmiana została wykorzystana jako okazja do kontynuowania dogłębnej reformy budżetu UE z uwzględnieniem potrzeb władz lokalnych i regionalnych.
18. Podkreśla, że konsekwencje wyjścia Zjednoczonego Królestwa z UE dla polityki spójności będą uzależnione od tego, kiedy wystąpienie Zjednoczonego Królestwa wejdzie w życie i jakie będą w przyszłości stosunki ze Zjednoczonym Królestwem, w szczególności jeśli chodzi o potencjalne przesunięcia między kategoriami regionów. Należy uniknąć sytuacji, w której spadek średniego unijnego PKB na jednego mieszkańca wywoła niekorzystne skutki dla niektórych regionów tylko dlatego, że ich PKB na jednego mieszkańca sztucznie wzrośnie w porównaniu ze średnią europejską.
19. Podkreśla, że UE-27 powinna uważnie śledzić proces opracowywania projektu „wielkiej ustawy uchylającej”, gdyż wygaszanie obowiązywania prawodawstwa UE w Zjednoczonym Królestwie jest istotną kwestią z punktu widzenia wielopoziomowego sprawowania rządów i ochrony uczciwych zasad w zakresie norm i konkurencji.
20. Podkreśla, że europejska polityka morska i rybołówstwa należy do obszarów, które zostaną najbardziej dotknięte wyjściem Zjednoczonego Królestwa z UE, oraz że trzeba zwrócić szczególną uwagę na możliwe rozwiązania mające na celu złagodzenie skutków tego kroku dla wszystkich zainteresowanych regionów i władz lokalnych. Domaga się, aby wszelkie podejmowane środki uwzględniały historyczne prawa połowowe portów, regionów i władz lokalnych z krajów sąsiednich, a także zapewniały bezpieczeństwo lokalnej działalności rybackiej, która ma kluczowe znaczenie dla wspólnot nadbrzeżnych.
21. Jest zaniepokojony faktem, że ograniczenie środków na WPR może mieć niekorzystny wpływ na rolników i obszary wiejskie w całej UE, w tym na ochronę różnorodności biologicznej. Podkreśla, że wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE może mieć znaczący wpływ na sektory rolnictwa i produkcji żywności, a w związku z tym na lokalne społeczności, w szczególności na wyspie Irlandii, i pragnie, by kwestie te zostały odpowiednio uwzględnione w negocjacjach.
22. Wzywa strony umowy o wystąpieniu z UE do rozważenia rozwiązań przejściowych, tak aby zminimalizować zakłócenia w realizacji obecnych długoterminowych projektów badawczo-rozwojowych, a co za tym idzie w lokalnej gospodarce.
23. Zauważa, że należy wyjaśnić, czy obecne brytyjskie projekty energetyczne, zwłaszcza te zainicjowane lub organizowane przez władze lokalne i regionalne w celu obniżenia emisji CO₂ i na rzecz zrównoważonych dostaw energii, będą nadal kwalifikować się do finansowania w ramach instrumentu „Łącząc Europę”, EFIS i EBI, i jakie przepisy przejściowe będą konieczne w wyniku wyjścia Zjednoczonego Królestwa z UE.

24. Wzywa strony umowy o wystąpieniu z UE do rozważenia potencjalnego wpływu wyjścia Zjednoczonego Królestwa z UE na programy unijne dotyczące młodzieży, edukacji oraz badań i rozwoju; zachęca je do rozważenia odpowiednich rozwiązań w ramach podejścia stosowanego w wypadku tzw. „krajów partnerskich”, które pozwala na włączenie krajów nienależących do UE na podstawie dwustronnych porozumień z UE. W związku z tym wzywa strony, aby ułatwiły uczestnictwo władz lokalnych i regionalnych Zjednoczonego Królestwa w przyszłych unijnych programach dotyczących m. in. badań naukowych, konkurencyjności i innowacji, kultury, uczenia się przez całe życie, młodzieży, e-administracji, reformy sektora publicznego, na podobnych zasadach, na jakich uczestniczą w nich obecnie takie kraje, jak Norwegia lub Islandia. Przypomina, że wymiana studentów (w ramach programu ERASMUS i poza nim) jest jednym z największych sukcesów integracji europejskiej, i że uczelnie zarówno z UE, jak i ze Zjednoczonego Królestwa, odnoszą z tego tytułu ogromne korzyści. Jakakolwiek przyszła umowa powinna zatem uwzględniać zachowanie aktywnej roli brytyjskich uczelni na tym polu, także dlatego, że jest to bardzo korzystne dla lokalnej i regionalnej gospodarki.

25. Zwraca uwagę, że w interesie władz lokalnych i regionalnych UE leży zorganizowanie stałej współpracy z samorządami w Zjednoczonym Królestwie po jego wystąpieniu z UE. Zauważa w związku z tym, że KR jest najlepiej przygotowany do opracowania i wdrożenia instytucjonalnych mechanizmów promujących regularne konsultacje i kontakty z lokalnymi władzami wykonawczymi oraz z parlamentami i zgromadzeniami regionalnymi w Zjednoczonym Królestwie. Podkreśla także potrzebę dalszego rozwijania partnerstw z Kongresem Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy oraz właściwymi sieciami władz lokalnych i regionalnych, w których samorządy lokalne Zjednoczonego Królestwa będą nadal reprezentowane.

26. Przypomina, że nawet jeśli KR nie odgrywa formalnej roli w negocjacjach, oczywiste jest, że niektórzy z jego członków – w zależności od ram prawnych w swych krajach – będą mieli możliwość przyjmowania oficjalnych stanowisk co najmniej w odniesieniu do uzgodnień dotyczących przyszłych stosunków między Wielką Brytanią a UE, w tym w zakresie handlu.

27. Zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji głównemu negocjatorowi Komisji Europejskiej, koordynatorom ds. Brexitu w Parlamencie Europejskim i Radzie Europejskiej, rządowi Zjednoczonego Królestwa, regionalnym zgromadzeniom i władzom wykonawczym w Zjednoczonym Królestwie oraz prezydencji maltańskiej w Radzie UE.

Bruksela, dnia 24 marca 2017 r.

Markku MARKKULA

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*
